Liikenne- ja viestintäministeriö NEUVOSTORAPORTTI LVM2015-00291

LHO Kojo Veera(LVM) 30.10.2015

Asia
Epävirallinen liikenneministerikokous 7.10.2015

Kokous
Epävirallinen liikenneministerikokous 07.10.2015

Luxemburgin EU-puheenjohtajuuskauden epävirallinen liikenneministerikokous järjestettiin Luxemburgissa 7.10.2015. Kokouksen aiheena oli pyöräily. Kokouksessa kuultiin puheenvuoroja ja esitelmiä pyöräilyn edistämisestä sekä hyväksyttiin ministereiden yhteinen julkilausuma pyöräilystä ilmastoystävällisenä liikennemuotona. Suomi korosti kokouksessa pyöräilyn roolia tulevaisuuden multimodaalissa, digitalisaatiota ja liikennetietoa hyödyntävässä liikennejärjestelmässä ja kannatti erityisesti sellaisia toimia, joilla pyöräily voidaan kytkeä tiiviisti osaksi EU:n liikennepolitiikkaa, ml. strategiat ja rahoitusinstrumentit. Pyöräilyn sääntely pitäisi kuitenkin jättää kansalliselle tasolle.□□□

Luxemburgin EU-puheenjohtajuuskauden epävirallinen liikenneministerikokous järjestettiin Luxemburgissa 7.10.2015. Kokouksen aiheena oli pyöräily. Kokouksessa kuultiin puheenvuoroja ja esitelmiä pyöräilyn edistämisestä sekä hyväksyttiin ministereiden yhteinen julkilausuma pyöräilystä ilmastoystävällisenä liikennemuotona.

Liikennekomissaari Violeta Bulc kertoi luvanneensa komissaarikautensa alussa nostaa pyöräilyn eurooppalaisen liikennepolitiikan kartalle. Komissaari korosti puheessaan paitsi pyöräilyn myönteisiä vaikutuksia ilmastolle ja kaupunkiympäristöille, myös merkittäviä bisnesmahdollisuuksia, joita pyöräilyyn liittyy. Pyöräilyn edistämisessä hyvin toimivalla pyöräilyinfrastruktuurilla on keskeinen rooli. Tämän vuoksi eurooppalaisissa rahoitusmekanismeissa pitäisi huomioida myös pyöräilyn edistäminen.

Euroopan parlamentin liikenne- ja turismivaliokunnan (TRAN) puheenjohtaja, innokas pyöräilyn edistäjä Michael Cramer esitti, että pyöräilyllä pitäisi olla vahvempi rooli EU:n liikennepolitiikassa, ml. liikenteen valkoinen kirja. Pyöräily työllistää Saksassa nykyisin enemmän ihmisiä kuin kaivos- ja hiiliteollisuus. Pyöräilyn myönteiset vaikutukset talouteen tulisikin tunnustaa.

Ministeri Bausch kertoi, että Luxemburgilla on kunnianhimoiset tavoitteet lisätä aktiivisen liikenteen (erit. kävely ja pyöräily) osuutta liikennesuoritteesta. Esimerkkinä hän mainitsi, että Luxemburgin liikenneministeriössä arvioidaan, miten erilaiset laki- ja infrastruktuurihankkeet vaikuttavat aktiiviseen liikenteeseen.

Arkkitehti ja kirjailija Jan Gehl esitteli ajatuksiaan pyöräilyä ja kävelyä edistävästä kaupunkisuunnittelusta. Kaupunkeja ei pitäisi suunnitella autojen ehdoilla vaan asettaa ihminen keskiöön. Ruuhkat eivät vähene rakentamalla uusia liikenneväyliä autoille, vaan se päinvastoin lisää liikennettä. Esim. Kööpenhaminassa on huomattu, että parkkipaikkojen ja autoteiden vähentäminen on

tehnyt kaupungista viihtyisämmän ja sitä kautta houkuttelevan ajanviettopaikan kaupunkilaisille ja turisteille. Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen liikennepolitiikan ja kaupunkisuunnittelun keinoin on perusteltua myös terveysnäkökulmasta: päivittäinen kävely ja pyöräily lisää elinajanodotetta keskimäärin seitsemällä vuodella. Kaikkien ikäryhmien mahdollisuudet pyöräillä ja kävellä turvallisesti ja miellyttävästi on huomioitava. Gehlin esityksen kirvoittamassa keskustelussa pohdittiin mm., pitäisikö pyöräilykypärän käyttämisestä tehdä pakollista ja onko riskiä, että jossain vaiheessa pyöräilijöitä tulee liikaa ja määrää täytyy alkaa rajoittaa esim. verotuksen keinoin.

Kaupunkisuunnitteluasiantuntija Mikael Colville-Anderson kertoi tutkimustuloksista, joiden mukaan pyöräilystä voi tulla suosittu kulkumuoto missä tahansa yhteiskunnassa, missä tahansa päin maailmaa, jos vain keinot pyöräilyn edistämiseksi ovat kunnossa. Mikä tahansa kaupunki voi siis olla uusi Amsterdam tai Kööpenhamina. Pyöräilykypärän käyttöpakon osalta selvityksissä on ehdotettu, että kypärän käytön edistäminen pitäisi jättää kypärävalmistajien ja pyöräilykauppojen tehtäväksi. Colville-Anderson esitteli erilaisia hankkeita, joissa on toteutettu pyörällä suoritettavia logistiikkapalveluita, edistetty pyörän ja junan yhdistämistä parantamalla liityntäparkkeja ja vuokrapyörämahdollisuuksia sekä panostettu pyöräilyturismiin.

Epävirallisen liikenneministerikokouksen lopuksi keskusteltiin pyöräilyä koskevasta ministereiden julkilausumasta. Puheenjohtaja korosti, että julkilausuman luonne on poliittinen, eikä sillä ole tarkoitus muuttaa subsidiariteettiperiaatteen tulkintaa. Julkilausumalla halutaan kannustaa komissiota, jäsenmaita ja alueellisia viranomaisia etsimään keinoja pyöräilyn edistämiseksi. Useat jäsenmaat käyttivät puheenvuoron, joissa tuettiin julkilausumaa ja kerrottiin kansallisista toimista pyöräilyn edistämiseksi. Suomi piti puheenvuoron, jossa korostettiin pyöräilyn roolia tulevaisuuden multimodaalissa, digitalisaatiota ja liikennetietoa hyödyntävässä liikennejärjestelmässä. Suomi tuki julkilausuman hyväksymistä ja erityisesti toimia, joilla pyöräily voidaan kytkeä tiiviisti osaksi EU:n liikennepolitiikkaa, ml. strategiat ja rahoitusinstrumentit. Pyöräilyn sääntely pitäisi kuitenkin jättää kansalliselle tasolle.

Suomen edustajat

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner, yksikön johtaja Laura Eiro (LVM), hallitussihteeri Veera Kojo (LVM)

Asiakirjat

”Declaration of Ministers on Cycling as a climate friendly Transport Mode”, Proposal by the Presidency

Liitteet

Viite

Asiasanat	liikennepolitiikka, tieliikenne, älyliikenne
Hoitaa	**LVM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIK, TRAFI, UM, VM, VNK, YM